

چاپ پول در ملغمه فشارهای خارجی و سیاست‌های داخلی

رامتین موثق

رشد پایه پولی و چاپ پول از سیاست‌هایی است که همه‌ی اقتصاددانان نسبت مضرات آن اتفاق نظر دارند و درباره تورمزا بودن آن گوشزد کرده‌اند. تفکر رایج عامیانه در مورد قضیه چاپ پول این است که اگر می‌شود پول چاپ کرد پس چرا کم چاپ می‌کنیم که به همه نزسد؟ گویا سیاست‌گذاران پولی مانیز همینطور فکر می‌کنند یا شاید مجبور به این کار هستند.

دیروز عبدالناصر همتی که جدال لفظی اخیر او با داود منظوری، رئیس سازمان برنامه و بودجه، خبرساز شده بود، اظهار داشت: در یک سال گذشته ماهی ۲۳ هزار میلیارد تومان پول در کشور چاپ شده است که اماری بسیار تامل برانگیز تلقی می‌شود. به گزارش خیر آنلاین، رئیس پیشین بانک مرکزی در کنگره حزب کارگزاران سازندگی تاکید کرد: کشور با خلق نقدینگی اداره می‌شود و ناترازی دولت، ناترازی بانک‌ها و ناترازی صندوق‌های بانکشستگی را نتیجه بالا بودن خرج نسبت به دخل دانست و ادامه داد: طبق آمارهای ارائه شده رشد پایه پولی منتهی به مراد ماه برابر با ۴۱ درصد بوده است این بدان معناست که ماهی ۲۳ هزار میلیارد تومان پول چاپ شده است. مگر ممکن است با این حجم چاپ پول تورم را مهار کرد؟

همتی با بیان اینکه بانک مرکزی استقلال

ندارد که سیاست‌های پولی را مقابل سیاست‌های مالی اعمال کند و نمی‌تواند این تورم را کنترل کند، خاطر نشان کرد: با این تورم نمی‌شود رشد اقتصادی پایدار داشت. مانعی توانیم بدون تحول تدریجی در ساختارهای سیاسی و اقتصادی و اجتماعی رشد پایدار داشته باشیم.

یکی از وظایف تعریف شده بانک مرکزی مهار تورم است که شعار سال نیز انتخاب شده است. پرسش این است که بانک مرکزی چه ابزار برای مهار تورم دارد؟

دوباره تورم کاهشی شد

در مهرماه ۱۴۰۲ نرخ تورم سالانه برای خانوارهای کشور به ۴۵٫۵ درصد رسیده که نسبت به ماه قبل، ۰٫۶ واحد درصد کاهش یافته است.

به گزارش مرکز ملی آمار، در مهرماه ۱۴۰۲ شاخص قیمت مصرف کننده خانوارهای کشور

علی‌مزی یکی در گفت‌وگو با «توسعه ایرانی»: دولت مجبور به چاپ پول است و این فشارهای سیاسی است که پول چاپ می‌کند، زیرا سیاست‌های پولی چندان دست خود دولت نیست

به عدد ۲۰۶٫۵ رسیده است که نسبت به ماه قبل، ۲۳ درصد افزایش، نسبت به ماه مشابه سال قبل، ۳۹٫۲ درصد و در دوازده ماهه منتهی به ماه جاری نسبت به دوره مشابه سال قبل، ۴۵٫۵ درصد افزایش داشته است.

این گزارش تورم نقطه به نقطه در کشور را منفی دانسته و افزوده: منظور از تورم نقطه به نقطه، درصد تغییر عدد شاخص قیمت نسبت به ماه مشابه سال قبل است. در مهرماه ۱۴۰۲ تورم نقطه به نقطه خانوارهای کشور، ۳۹٫۲ درصد بوده است؛ یعنی خانوارهای کشور به طور میانگین، ۳۹٫۲ درصد بیشتر از مهرماه ۱۴۰۱ برای خرید یک «مجموعه کالاها و خدمات یکسان» هزینه کرده‌اند. تورم نقطه به نقطه مهرماه ۱۴۰۲ را مقایسه با ماه قبل، ۰٫۳ واحد درصد کاهش یافته است.

همچنین در مهرماه ۱۴۰۲ تورم ماهانه خانوارهای کشور برابر ۲۳٫۳ درصد بوده است. تورم ماهانه برای گروه‌های عمده «خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات»، ۰٫۵ درصد و برای گروه عمده «کالاهای غیر خوراکی و خدمات»، ۳۳٫۳ درصد بوده است.

نرخ تورم سالانه کشور در مهرماه ۱۴۰۲ برابر ۴۵٫۵ درصد است که دامنه تغییرات آن برای دهک‌های مختلف هزینه‌ای از ۴۴٫۶

درصد برای دهک اول، تا ۴۶٫۵ درصد برای دهک دهم است. بر این اساس فاصله تورمی دهک‌ها در این ماه به ۱٫۹ واحد در صدر رسید که نسبت به ماه قبل (۰٫۷ واحد درصد) ۱٫۲ واحد درصد افزایش داشته است.

اما باید پرسید در صورت چاپ پول در این حجم، چرا تورم کاهشی شده است؟

چاپ پول از دست دولت خارج شده است

یک تحلیلگر مسائل اقتصادی در گفت‌وگو با «توسعه ایرانی» در این باره تاکید کرد: دولت مجبور به چاپ پول است و این فشارهای سیاسی است که پول چاپ می‌کند. بر اساس سیاست‌های پولی چندان دست خود دولت نیست

علی‌مزی یکی افزود: وقتی نرخ ارز به دلیل مسائل سیاسی بالا می‌رود و هزینه‌ها اتوماتیک افزایش پیدا می‌کند، دولت مجبور است در پاسخ نقدینگی ریالی ایجاد کند؛ هر چند که دولت غیر مستقیم در این میان دخیل است و اینکه دولت در روابط سیاسی خود چگونه عمل کند بر این اقدام اقتصادی تاثیر می‌گذارد.

او درباره کلیت چاپ پول بیان کرد: به طور معمول منشأ این چاپ پول سیاست‌های مالی دولت است که منجر به سیاست پولی می‌شود. دولت برای خود هزینه‌هایی ایجاد می‌کند و در کنار مسائل سیاسی و تورم هزینه‌های دولت بالا می‌رود. دولت در این حالت مجبور است برای تامین اعتبار از بانک‌ها پول بخواهد و بانک‌ها پول چاپ می‌کنند.

این کارشناس اقتصادی در ادامه درباره دیگر اقدامات مشابه چاپ پول اظهار داشت: چاپ پول گاه به صورت اعتبار انجام می‌شود. یعنی دولت یک اعتباری تعریف می‌کند که این اعتبار منجر به افزایش حجم پول می‌شود.

مزی یکی با بیان اینکه «باید دقت کرد که این چاپ پول تصمیم دولت و بانک مرکزی بوده است یا خیر»، چاپ پول را در کشور به دو دلیل نسبت داد و گفت: اولین دلیل مربوط به مسائل سیاسی و فشاری است که به دلیل بعضی رویکردهای سیاسی به نرخ ارز وارد می‌شود و این نیز به هزینه‌ها فشار وارد می‌کند و دولت مجبور است پول چاپ کند. دومین دلیل به خود دولت و

کارشناس اقتصادی: بعضی زمان‌ها نرخ ارز و بیبکاری و تورم کاهش پیدا می‌کنند اما نمی‌توان به سیاست‌های بانک مرکزی ربط داد. اینک با چنین وضعیتی روبه‌رو هستیم و نمی‌توانیم تحلیل کنیم کاهش تورم اتفاق افتاده، نتیجه عملکرد بانک مرکزی بوده است یا خیر؛ زیرا به نظر می‌رسد بانک مرکزی سیاست موثری برای کاهش تورم اعمال نکرده است و تحت تاثیر سیاست‌های خارجی است

بانک مرکزی بازمی‌گردد که تصمیم می‌گیرد سیاست و سرعت پولی اتخاذ کنند و در این جا بانک مرکزی می‌تواند متهم افزایش پایه پولی باشد. او تصریح کرد: اکنون در ایران ملغمه‌ای از هر دو امکان وجود دارد و تفکیک این دو سخت است؛ اما بیشتر به نظر می‌رسد فشار اقتصادی خارجی منجر به اتخاذ چنین سیاستی شده است.

روند تغییرات شاخص‌های اقتصادی مشخص نیست

این تحلیلگر مسائل اقتصادی درباره ادعای کاهش تورم در مهرماه بیان کرد: این کاهش بیشتر به مسائل سیاسی بستگی دارد. در واقع سیاست‌های بانک مرکزی و دولت در این کاهش موثر نبوده که بتوان پیش‌بینی از روند آن ارائه کرد و این باعث نااطمینانی در اقتصاد می‌شود.

مزی یکی خاطر نشان کرد: بعضی زمان‌ها نرخ ارز و بیبکاری و تورم کاهش پیدا می‌کنند اما این کاهش رانمی‌توان به سیاست‌های بانک مرکزی ربط داد. اینک با چنین وضعیتی روبه‌رو هستیم و نمی‌توانیم تحلیل کنیم کاهش تورم اتفاق افتاده، تحت تاثیر بانک مرکزی بوده است یا خیر زیرا به نظر می‌رسد سیاست موثری برای کاهش تورم اعمال نکرده است و تحت تاثیر سیاست‌های خارجی است.

او در پایان درباره تاثیر چاپ پول بر استقلال بانک مرکزی گفت: مشکل استقلال بانک مرکزی در اقتصاد هم وجود دارد اما مسئله چاپ پول تاثیری از آن نمی‌پذیرد. عملکرد ضعیف ایران در مسائل سیاسی باعث ایجاد نقدینگی می‌شود و این نقدینگی است که عدم کارآیی سیاسی را جبران می‌کند.

روبه‌رو هستیم. او افزود: در نتیجه مهم‌ترین علت ریزش بورس نرخ بهره است و باز هم باید تاکید کرد صرفاً نرخ بهره پاشنه اشیل رکود حال حاضر است؛ فشار نقدینگی به هر سمت و سو که باشد می‌تواند تمامی عوامل دیگر اقتصاد را با خود همراه می‌کند، به عنوان مثال سال ۹۷ دولت به یک باره نرخ بهره را کاهش داده و سیل نقدینگی به سمت بازار سرمایه آمد، دولت باز هم با همین ابزار نرخ بهره در مردادماه سال ۹۹، رشد بورس را کنترل و سرکوب کرد.

این کارشناس بازار سرمایه عنوان کرد: البته امروز بازار عطش صعود شاخص را دارد و اگر دولت به فکر نرخ بهره‌های بالاتر نباشد باز هم بورس می‌تواند صعودی شود. فرآقی در پایان تاکید کرد: امروز نرخ بهره در روند بازار بسیار تاثیر گذار است زیرا سرمایه گذار بزرگ به دنبال بازاری امن و پرسود است، اگر بازار سرمایه را مؤلفه اصلی یعنی نرخ بهره برای سرمایه گذاری امن کنیم و ریسک‌های دیگر سرمایه گذاری مانند نرخ دستوری را از بین برده و به بازار اجازه نفس گرفتن بدهیم قطعاً بازار صعودی خواهد شد.

خلاصه شده بودند و محصولات آنها توسط سایر شرکت‌ها تولید می‌شود، برندهایی که تاکنون در هیچ لوازم خانگی خیابان جمهوری یا امین حضور دیده نشده است. در هر حال نمایشگاه لوازم خانگی به پایان رسید. نمایشگاهی که بیشتر بیانگر سیاست شکست خورده وزارت صمت در صنعت لوازم خانگی بود. اعطای مجوزهای بدون حساب و کتاب، عدم نظارت بر کیفیت محصولات و ایجاد زمینه برای فساد در قالب تأسیس کارخانه برای گرفتن تسهیلات و مواد اولیه ارزان، همگی در نهایت به این مسیر منتهی شد که تلاش وز حمت چندبرند محدود ایرانی که برای ارتقای کیفیت تلاش می‌کنند دیده نشود و مصرف کننده به سمت کالای خارجی و قاچاق حتی به قیمت نداشتن گارانتی رسمی برود.

خبر اقتصادی

سازمان خصوصی سازی:

مدیران دولتی باید از خودروسازی‌ها خارج شوند

سازمان خصوصی سازی اعلام کرد که از همه ابزارهای قانونی در حوزه اختیارات خود برای خروج مدیران دولتی از خودروسازی و واگذاری اصولی و مطابق با منافع ملی، استفاده خواهد کرد. به گزارش ایلنا، سازمان خصوصی سازی افزود: برای تحقق این امر جلسات متعددهمراهنگی بین وزارت امور اقتصادی و دارایی و وزارت صنعت، معدن و تجارت برگزار و تاکنون سه جلسه هم‌انديشي با فعالان صنعت خودرو و صاحب‌نظران دانشگاهی در دانشگاه‌های علامه طباطبایی، صنعتی شریف و صنعتی امیرکبیر برگزار شده است. محصول این جلسات صور تجلسسه ای بین وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی و صمت برای تحقق الزامات واگذاری خودرو و سازها بود که لازم است با همکاری همه متولیان و فعالان مؤثر بر صنعت خودرو هر چه سریع‌تر به طور کامل اجرائی شود. لازم به ذکر است همچنین مقرر شد سه سهام تودلی و چرخه‌ای ایران خودرو و وسایپا واگذار شود.

لوکس سواران

التیمانوم مالیاتی گرفتند

مدیرکل دفتر حسابرسی مالیاتی سازمان امور مالیاتی اعلام کرد: مالکان خودروهای لوکس بالای سه میلیارد تومان تا پایان بهمن برای پرداخت مالیات مهلت دارند. به گزارش ایسنا، شاهین مستوفی اظهار کرد: تکالیفی در قانون بودجه به عهده سازمان امور مالیاتی گذاشته شده که می‌بایست، نسبت به مطالبه مالیات از املاک لوکس و گران قیمت با ارزش بالای ۲۰ میلیارد تومان و همچنین خودروهای لوکس با ارزش سه میلیارد تومان، اقدام به محاسبه و مطالبه مالیات شود. او افزود: سازمان امور مالیاتی در سال ۱۴۰۲ با دریافت اطلاعات بالغ بر ۱۵۱ هزار خودرو از طریق ناجا، بالغ بر ۲۸۰۰ میلیارد تومان مالیات از مالکین خودروهای لوکس و گران قیمت مطالبه کرد.

وزارت جهاد کشاورزی:

ممنوعیت صادرات تخم مرغ لغو شد

طی نامه‌ای از سوی معاونت توسعه بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی ممنوعیت صادرات تخم مرغ رفع شد. به گزارش خبرگزاری مهر، مدیرعامل اتحادیه مرکزی مرغداران میهن عنوان کرد: ممنوعیت صادرات تخم مرغ رفع شده اما اتحادیه فعلاً برنامه‌ای برای صادرات ندارد. محمد مرادی افزود: معمولاً نیمه دوم سال مصرف تخم مرغ در کشور روند افزایشی دارد و بر اساس مذاکرات انجام شده پس از ذخیره سازی نیاز داخل مازاد صادر خواهد شد. او میهن درباره میزان مازاد تولید داخل تصریح کرد: بر اساس پیش‌بینی هالامسال حدود ۲۰۰ هزار تن مازاد نیاز بازار تولید خواهیم داشت که در ۷ ماه نخست سال حدود ۱۰۰ هزار تن از این عدد صادر شد.

مرکز ملی آمار:

تورم ۱۹ استان بالای ۵۰ درصد است

در حالی طبق گزارش مرکز آمار ایران، نرخ تورم در مهرماه به ۴۵٫۵ درصد کاهش یافته که این نرخ همچنان در ۱۹ استان کشور بالای ۵۰ درصد است. به گزارش تسنیم، بررسی استانی نرخ تورم در کشور نشان می‌دهد که نرخ تورم در ۹ استان کشور شامل یزد، چهارمحال و بختیاری، کردستان، لرستان، اصفهان، آذربایجان شرقی، کرمانشاه، خراسان شمالی و همدان همچنان بالای ۵۰ درصد است. همچنین نرخ تورم در ۱۰ استان کشور پایین‌تر از نرخ تورمی کشوری ۴۵٫۵ درصد اعلام شده است.

عضو شورای شهر:

کرایه تاکسی‌های اینترنتی در ساعت اوج ترافیک متصفانه نیست

رئیس کمیسیون عمران و حمل‌ونقل شورای شهر تهران گفت: اسنپ و تپسی تاکسی نیستند؛ بلکه خودروهای شخصی هستند که بصورت برخط از طریق شرکت‌هایی که هیچ مجوزی از شهرداری تهران ندارند، در حال فعالیت هستند. به گزارش ایسنا، سیدجعفر تشکری هاشمی افزود: نرخ کرایه این خودروها در ساعت اوج ترافیک به هیچ عنوان منصفانه نیست و مطالبی که در یافت می‌شود کاملاً خلاف نص صریح قانون است، زیرا قیمت گذاری تاکسی‌ها وظیفه شورای شهر است.

گفت‌وگو

کارشناس بازار سرمایه:

عامل ریزش اخیر بورس نرخ بهره است، نه تحولات خارجی

یکی از کارشناسان بازار سرمایه معتقد است جنگ‌اخیر در سرزمین‌های اشغالی دلیلی بر ریزش بورس تهران نبوده و ریزش بورس ناشی از سیاست‌های داخلی اقتصادی است.

علی‌فراقی در گفت‌وگو با مهر درباره علت ریزش ۵۰ هزار واحدی بورس در معاملات روز شنبه گفت: بازار سرمایه از مشکلات فراوانی رنج می‌برد که امروز به صورت فرسایشی خود را نشان می‌دهد. اگر خواهیم موارد ریز و درشت را بررسی کنیم در نهایت به مهم‌ترین علل یعنی نرخ بهره خواهیم رسید که علیرغم رشد دیوانه‌وار پایه پولی و به صورت ادامه دار آن با مسیر صعودی نرخ بهره و جمع‌آوری پر قدرت نقدینگی

گزارش

با حضور گسترده برندهای ناآشنا و کثرت تولیدکنندگان برگزار شد؛

نمایشگاه لوازم خانگی یا شوی شکست سیاست‌های وزارت صمت؟

نمایشگاه لوازم خانگی در حالی به پایان رسید که پنج سال از ممنوعیت واردات این کالای اساسی می‌گذرد و به نظر می‌رسد طمع تسهیلات دولتی و مواد اولیه ارزان باعث شده که حتی فروشندگان هم تولید کنندة شوند. در این میان، وزارت صمت به همه مجوز تولید و فروش می‌دهد و سازمان استاندارد هم سخت‌گیری چندانی روی کیفیت کالاها ندارد؛ تا آنجا که برخی تولیدکنندگان خیلی راحت محصولات بی کیفیت خود را در بزرگ‌ترین نمایشگاه صنعتی کشور می‌آورند تا شویی از شکست سیاست‌های وزارت صمت به راه بیندازند.

به گزارش تجارت نیوز، نمایشگاه لوازم خانگی تهران به عنوان اصلی‌ترین نمایشگاه که توسط انجمن تولیدکنندگان برگزار می‌شود بیشترین بازدیدکننده را دارد و شرکت‌ها علاوه بر عرضه آخرین محصولات خود، عرضه مستقیم نیز دارند. این در حالی است که در این صنعت چندین انجمن با عناوین مشابه هم وجود دارد و هر کدام خود را نماینده واقعی تولیدکنندگان

می‌دانند امری که حتی وزارتخانه هم نتوانسته حریف آنها شود و همه را تحت یک انجمن در آورد.

تعجب‌سفری که جنوبی از تعداد تولیدکنندگان

نمایشگاه‌امسال یک میهمان ویژه داشت و آن هم سفری که جنوبی بود که بدون دعوت از سوی مقامات، خود شخصاً برای بازدید به نمایشگاه آمد. در حال حاضر برندهای کره جنوبی به لحاظ گستردگی محصولات در دنیا اول هستند و پیش از تحریم‌ها سهم اصلی را در بازار ایران داشتند. طوری که در نامه ممنوعیت واردات لوازم خانگی به صراحت عدم واردات محصولات کره‌ای ذکر شده است. حالاسفری که جنوبی به نمایشگاه آمده بود و فقط به غرغ‌های سسام و جی پلاس رفت؛ شرکت‌هایی که پس از ممنوعیت واردات و تحریم‌ها به اسامی ایرانی تغییر نام دادند و حالا به جای لوازم کره‌ای، لوازم چینی استفاده می‌کنند. یونگ کانگ هیون حاضر به گفتگو رسمی با خبرنگاران نشد

تأسیس کارخانه برای گرفتن تسهیلات و مواد اولیه ارزان

در بیست و سومین نمایشگاه لوازم خانگی ۵ سالن به شرکت‌های فعال در این حوزه اختصاص داده شده بود که نام بیشتر غرغ‌ها برای بازدیدکنندگان ناآشنا بود. تقریباً تمام استان‌ها یک واحد یخچال‌سازی ایجاد شده و حتی برخی برندها واحد تولیدی نداشتند و فقط به یک دفتر فروش و اسم